

Viharos / Gerő Ödön: Az én fővárosom

„A Várban csak a középkorban végeztek ki, ma már ott nem akasztanak, legföljebb elveket a szegre.” Nem állítható, hogy Gerő Ödön – írói nevén: Viharos – túlon túl kedvelte volna szerelmetes fővárosának ezen részét, merthogy a kétségkívül patinás múltú helyszínt a XIX. század vége táján (is) új népség foglalta el. „Ahol sok a hivatal és a kaszárnya, ott csenevész a művészet”, ráadásul „a kiváló érdemek Budavárában közönségessé lettek, hiszen majd minden gomblyuk őket hirdeti. Akinek betömték a gomblyukát, betömték

toborzó tárcáit 1891-ben kötetbe rendező szerző. Az első – antikváriumban sem fellelhető – kiadás után 130 évvel újra közkinccsé vált az újkori szemmel is élvezetes városkönyv. Korának nagy hatású publicistája ugyan gyakorta csomagolta szarkazmusba mondandóját, láttelelei mégis hiteles tudósítások, szociológiai mélyfúrások a millennium időszakából. Abból a korból, amikor

annak száját is.” Ezzel indokolta a helyvel szembeni averzióját a Pesti Hírlapban megjelent, s az újságnak és magának népes olvasótábort

a világvárossá törekvő Budapest irigylésre méltón gyarapodva halmozta fel máig megoldatlan problémáit. A tárgyalt korszak üdítő (vagy éppen fojtogató) levegőjét árasztó könyv főszövegéhez a kötet sajtó alá rendezője, Csontó Sándor nemcsak szabatosan eligazító lábjegyzeteket, hanem pazar utószót is kerekített. Ebben rajzolta meg az elfelejtett „zsidó gyökerekkel rendelkező, feltörekvő magyar polgár”, Gerő portréját és azt az újságírói-írói életutat, amelyet baráti, támogatói és felfedezetti köre is fémjelez – Ady Endrétől Herman Ottón át Rippl-Rónai József és Derkovits Gyuláig.

KORTÁRS